N°. 2297. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 14 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 November.

Men kan dan nu eindelijk iets beslissends verwachten omtrent den strijd om Sebastopol. *Partikuliere* [illegible] uit Weenen, en *officieële* uit Parijs stemmen daarin overeen, dat de belegeringswerken tot op 150 ellen afstands van het punt van aanval op Sebastopol zijn gebragt, en dat den 4 November eene bres is geschoten, genoegzaam om dienzelfden dag aan de belegeraars, zoo zij 't goed vinden, te veroorloven storm te loopen. De telegrafische dépêche uit Weenen verzekert, dat de troepen der verbondene mogendheden zich daarop voorbereiden. Deze tijdingen zijn te Varna aangebragt door de *Christophe Colomb*, die de Krim den 4 November heeft verlaten, en zijn uit Bucharest den 8 November gedateerd.

Wij kunnen dus elken dag omtrent den uitslag van dien kamp in de vestingwerken van Sebastopol, waar men man tegen man strijden zal, ontvangen. Vorst Menschikoff heeft tot dusverre getoond, dat hij aan zijne aanvallers weerstand weet te bieden. Het is dus vermoedelijk, dat hij ook de bres en de batterijen, daarachter [illegible]pen, tot het laatste oogenblik zal verdedigen, en men moet alzoo veronderstellen dat deze aanval met de [illegible]net een schrikkelijk bloedbad veroorzaken zal. [illegible] van den langen duur der belegering van Sebastopol wordt door den kommandeerenden generaal [illegible] genoemd te zijn de steenachtige hardheid van den grond, waarin de belegerings-werken tegen Sebastopol moesten worden aangelegd. In eene van hem afkomstige korrespondentie wordt verzekerd, dat hij soms 4 dagen heeft noodig gehad voor het tot stand brengen van werken, die hij in gewonen grond gedurende een [illegible] nacht zou hebben voltooid. Daarbij moet ook in [illegible]king worden genomen, dat de Russen eene ver[illegible] aktiviteit hebben aan den dag gelegd, elken [illegible] bijna de geledene schade van den vorigen dag herstellende. Zoo het vuur der Russen in de laatste dagen [illegible] is en weinig schade heeft aangerigt, het wordt toegeschreven aan de vervaarlijke behendigheid van de [illegible] scherpschutters, die eene schromelijke verwoesting hebben aangerigt onder de Russische kanoniers. Deze [illegible] niet voor de schietgaten verschijnen, om hunne [illegible] te pointeeren, zonder door de vijandelijke kogels, [illegible] misten, te worden neergeveld.

[illegible]gend ziet men nu uit naar den afloop van de [illegible] van Sebastopol, ook vooral daarom, omdat [illegible] weet, wat Prins Menschikoff, in zijne wanhopige [illegible]ediging der stad, daar kan hebben beraamd.

Het ministerie van Marine geeft in zijne Memorie van Beantwoording de redenen op, waaraan de achteruitgang onzer vloot wordt toegeschreven. Ongetwijfeld zijn [illegible] redenen gegrond; maar wij gelooven niet dat daardoor het departement geregtvaardigd is. Men verzekert [illegible] beperktheid der sommen voor den aanbouw van [illegible]pen toegestaan, inzonderheid den aanbouw van groote [illegible] charters van schepen heeft verhinderd. 't Is ons wel, [illegible] had het departement van Marine niet kunnen [illegible] voorzien, waartoe die beperktheid der aangevraagde sommen leiden zou? Had zij de Kamer niet [illegible]orlichten over den toestand der Marine en naar [illegible] daarvan voorstellen behooren te doen? Zij had [illegible] gereeder moeten doen, omdat sinds jaren [illegible] Kamer herhaaldelijk daarop de aandacht van [illegible] heeft gevestigd en zij zich bereid heeft [illegible] te doen wat dienstig zou worden geoor[illegible]

[illegible] oorzaak van verval wordt genoemd, dat [illegible] 1851 tot op den dag van heden niet [illegible] schepen van verschillende charters, meest [illegible]landsche reizen terugkomende, voor ver[illegible]ruikbaar zijn bevonden en afgekeurd. Ook [illegible] gaarne aan. Maar wij vragen tevens, is het [illegible]st, dat die schepen onbruikbaar zouden [illegible] zijn al die 15 schepen, niet door ouden [illegible] door onverwachte buitengewone rampspoe[illegible] zijn; van [illegible]maakt? Zulks moge van enkelen waar [illegible]sten, die hun tijd gediend hadden, moet het te voorzien geweest zijn, dat zij weldra versleten huiswaarts zouden komen.

Het verbranden van eene korvet in Oost-Indië behoort onder de onvoorziene tegenspoeden; maar juist, omdat dit ongeluk afzonderlijk als derde oorzaak van verval genoemd wordt, meenen wij dat de tweede oorzaak niet aan buitengewone tegenspoeden, maar aan gewone slijtagie moet worden toegeschreven, en dat het departement in de behoefte, die daaruit ontstaan moest, bij tijds had kunnen en behooren te voorzien.

Eindelijk noemt de Memorie nog de meerdere duurte van al de materialen voor den scheepsbouw benoodigd. Het is zeker dat de Regering daaraan geen schuld heeft.

Ook moeten wij toegeven, dat de Regering, in de laatste drie jaren, niet in staat geweest is om al de geledene verliezen, — vooraf niet te berekenen, zegt zij, hetgeen wij meenen te moeten betwisten, — te herstellen. Zij heeft evenwel 5 schepen van een nieuw stelsel op stapel gezet. Twee daarvan zijn voltooid en zullen weldra in dienst treden.

De Regering is bereid, om onze Marine naar een vast stelsel in te rigten. Maar zij kon op dit oogenblik daaromtrent niet voldoen aan het verlangen der Kamer. De weg daartoe is gebaand, door verandering van het administratief beheer. Zij verzamelt thans al de bouwstoffen om te dienen tot grondslag van het aan te nemen stelsel. De Regering heeft daartoe tijd noodig. Maar zij hoopt in 't volgende jaar in staat te zijn zulk een stelsel aan de Vertegenwoordiging voor te stellen en de begrooting van hoofdstuk VIII daarnaar in te rigten. Ook dan eerst zal zij in staat zijn om krachtdadige voorstellen te doen tot herstel en opbouw van onze vloot.

Overigens verzekert de Memorie, dat voor den aanbouw van kanonneerbooten zoo goed is gezorgd, dat buiten de 9 in dienst zijnde, thans nog 30 zouden kunnen worden gewapend, waar men op 1 Jan. 1852, buiten de 9 die ook toen in dienst waren, naauwlijks over ééne boot zou hebben kunnen beschikken.

De Memorie komt tot het besluit, dat *verhooging der jaarlijksche begrooting voor de Marine het eenige* middel is om de vloot voor verval te behoeden. Wij gelooven dat bij de verhooging der begrooting ten minste ook het doelmatig gebruik dier Begrooting, moet worden gevoegd. Als men schepen op stapel zet, dan diende men zich vooraf te overtuigen, dat het plan, waarnaar zij gebouwd worden, de proef heeft doorgestaan in den vreemde. Laten Engelschen en Franschen proeven nemen, en beijveren wij ons gebruik te maken van de ondervinding, die voor Fransche en Engelsche rekening deugdelijk verkregen is, opdat wij niet andermaal in de verlegenheid geraken, die thans bestaat, dat wij fregatten, korvetten en brikken in aanbouw of zelfs in dienst gesteld hebben, waarvan het blijkt dat zij *ondienstig* zijn, zoodat zij zullen moeten worden afgebroken, om naar een beter plan geheel te worden verbouwd. Noch onze Marine, noch onze geldmiddelen zijn er naar, om zulke onbeproefde plannen op groote schaal in werking te brengen tot groote schade van de schatkist, zoowel als van onze Marine.

Ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs.

XI.

Over de derde alinea van art. 4 kunnen wij kort zijn. Zij houdt in, dat »het geven van onderwijs in de godsdienst overgelaten wordt aan de kerkelijke genootschappen," en dat daartoe »de gebouwen voor het openbaar lager en middelbaar onderwijs, buiten de schooluren, voor de leerlingen der scholen beschikbaar zijn." De aanmerking is gemaakt, dat de schoolgebouwen tot het geven van onderwijs in de godsdienst niet beschikbaar behoorden gesteld te worden, wijl er elders, bepaaldelijk in de kerken, daartoe overvloedige gelegenheid aanwezig is. Wij antwoorden, dat dit in den regel het geval is, doch dat het, van den anderen kant, dikwijls, ten gevolge van plaatselijke omstandigheden, kan gebeuren, dat het meer verkieslijk is de kinderen, althans gedurende de wintermaanden, in het schoollokaal onderwijs in de godsdienst te geven, dan hen, bij ongunstige weersgesteldheid naar de vaak ver van het schoollokaal verwijderde kerk gebouwen te laten komen. Dat, overigens, van deze vergunning misbruik zou kunnen gemaakt worden, is deels te veronderstellen, doch weêr anderdeels niet te verwachten. Daar zal misbruik van kunnen gemaakt worden, in zooverre bijv. een protestantsche onderwijzer zijn invloed zou bezigen om katholieke kinderen te bewegen de kathechizatie voor protestantsche kinderen bij te wonen. Weldra echter zou een dergelijk misbruik van invloed opgemerkt en met nadruk tegengegaan kunnen worden. Met dit weinige stappen wij van deze alinea af; na alvorens gekonstateerd te hebben, dat het eigenlijk aan de kerkgenootschappen alleen is, dat de schoollokalen, buiten de schooluren, tot het geven van onderwijs in de godsdienst afgestaan worden. Dat onderwijs zal toch slechts door hen mogen gegeven worden, die daartoe van wege de onderscheidene kerkgenootschappen gemagtigd zijn.

En zoo zijn wij dan thans gekomen tot de veelbesprokene vierde alinea van art. 4, die op eene zoo buitengewone wijze sommiger gemoederen in beweging heeft gebragt en waarover reeds zoo veel papier vol geschreven is. Wij zullen ons beijveren er zoo beknopt mogelijk onze meening over te zeggen en niet in gebreke blijven, de voornaamste bezwaren te releveeren, die tegen de alinea zelve in het midden zijn gebragt. Beginnen wij met ons haren inhoud te herinneren; zij luidt aldus:

»Waar de plaatselijke omstandigheden het toelaten, mogen afzonderlijke openbare scholen worden ingerigt voor kinderen van dezelfde gezindheid."

Wettelijk wordt derhalve bepaald, dat, »waar de plaatselijke omstandigheden het toelaten," de gemengde openbare school in gezindheidsscholen mag uiteengaan. Ons, wien de gemengde school een gruwel is, ons, wij ontveinzen het niet, doet die bepaling genoegen, ofschoon zij, wij haasten ons dit te zeggen, eenige uitbreiding zou moeten ondergaan, om praktische waarde voor ons te hebben. Zij doet ons echter reeds dáárom genoegen, wijl het heilrijke beginsel der mogelijke splitsing van de openbare scholen er in gehuldigd wordt. Wij zouden in nuttelooze herhalingen vervallen, wanneer wij op nieuw aantoonden, waarom wij dit beginsel heilrijk noemen en zullen ons dan ook bepalen tot de ontwikkeling, in ons volgend artikel, van de aanmerkingen, die wij op de bepaling, gelijk zij geformuleerd is, hebben. Wij gaan dan vooraf na, met welke argumenten zij van onderscheidene kanten bestreden is geworden.

Alweder iets over het Armwezen. (1)

II.

De *Fakkel* had toch maar beter gedaan van te zwijgen. Er zijn zoo eenige zaken, die men waarlijk, beter doet, niet aan te roeren....

Alsof wij, Katholieken, het regt niet hebben zouden onze MEDE aanspraak te doen gelden op de liefdadige fundatien vóór de hervorming door onze gemeenschappelijke voorouders gesticht! Alsof hetgeen aan de Algemeenheid toebehoorde het eigendom kan zijn geworden van een bijzonder kerkgenootschap, en dat zonder titel of brief, waaruit blijkt dat er een andere eigenaar in de plaats van den vorigen is opgekomen!

Vóór de hervorming waren er kerken en kerkefondsen — fundatien tot onderhoud van geestelijken — fundatien tot onderhoud van armen van allerlei soort en kathegorie — weeshuizen, gasthuizen en andere gestichten van liefdadigheid.

De meeste dier pieuze stichtingen stonden onder den magistraat: dat waren de kerken, wel te verstaan de *kerkgebouwen;* dat waren de *H. Geest* of *wees-* en de *huiszittenarmen.* Anderen hadden, volgens den wil der stichters, hun eigen administrateurs: dat waren de fondsen tot onderhoud van geestelijken of tot bestrijding van de kosten hunner studie, de *fraterhuizen;* dat waren sommige *hofjes;* enkele ander pieuze gestichten, enz. Maar of die stichtingen van burgerlijken aard waren, of door partikulieren waren opgerigt — 't waren Katholieken, die ze stichtten, Katholieken, die ze bestierden, Katholieken,

(1) Zie ons Nommer 2289.

die er de voordeelen van hadden. Natuurlijk, want ieder was toen Katholiek.

Nu wordt men het oneens over de godsdienst: beide partijen meenen dat zij 't ware geloof bezitten, beiden noemen zich de opvolgers van diegenen, die, onder den invloed van dat geloof, hunne giften aan kerk en armen schonken. Wat nu natuurlijker, dan dat ze zich verstaan en de vaderlijke nalatenschap broederlijk met elkander deelen? Dit is echter niet geschied. De sterkste broeder beweerde dat hij alleen erfgenaam was, en liet den zwakkeren, van alles beroofd, voor zijn eigen onderhoud zorgen. Dat *heeft* hij dan ook gedaan, die zwakkere broeder, door zuinigheid en vlijt heeft hij zich nevens het kasteel zijner vaderen een klein huisje gebouwd, en daarbij — een nederig bidvertrek, om den Heer te dienen, en dan nog eene arme schuur, waar hij zijne behoeftige geloofsgenooten verpleegt. Maar omdat hij nu voor zich-zelven gezorgd heeft, en zich een eigen vermogen heeft aangeschaft, hoe klein dan ook, daarom heeft hij zijn aanspraak niet opgegeven, die hij, als erfgenaam van zijn vader, op dat groote kasteel kon doen gelden. Zijn broeder kon hem dit regt niet betwisten; want hij-zelf, wat hij bezit, bezit hij niet uit eigen hoofde, maar als erfgenaam van zijn vader. Geen regt van eerstgeboorte gaf hem een uitsluitend regt ten nadeele van zijnen broeder, wiens mederegt hij dan ook nooit ontkend heeft. Eenvoudiger was het en beter, zich den schijn te geven, alsof hem het bestaan van dien broeder geheel onbekend was, en dat heeft hij gedaan.

Er waren geen Roomschen meer, zeide men, en daarom was 't natuurlijk, dat de Gereformeerden-alleen bestierden en bezaten alles wat onze vaderen vóór de reformatie, ter liefde Gods en van de Armen, hebben opgerigt — dat is: nagenoeg alle kerken, alle godshuizen, alle fundatien, die ze nog in handen hebben. Immers, wat er na de reformatie door *henzelven* gesticht is, is luttel. En dat is geen wonder; want dat onophoudelijk preeken tegen de goede werken, was geene aanmoediging om veel voor den evenmensch te doen. Gelukkig dat er dan toch waren, wier hart tegen de ijskoude leer in verzet kwam en die zorgden voor den geloofsgenoot. Eere zij hun! Maar nog eens, *veel* is er *na* de refor matie niet gefundeerd.

Men *ignoreerde* de Roomschen sedert twee eeuwen lang. Maar nu kwam er een tijd, dat men ze niet langer ignoreeren kon. Nu vorderde de broeder, dien men naast zich, zonder hem quasi te herkennen, had zien arbeiden en zwoegen, een plaatsje aan den vaderlijken haard, een aandeel in 't genot van die goederen, die ook voor hem waren bijeen verzameld — en dat aandeel, men erkende het nu met loffelijke opregtheid, dat hij er regt toe had. Maar er waren goederen, die men niet te zamen en gemeenschappelijk bezitten en genieten kon; die moesten tusschen de broederen verdeeld worden, en ofschoon dit in der minne geschiedde, sprak het wel van zelf, dat degene die in het bezit was, zoo veel mogelijk trachtte te behouden, en die niet in 't bezit was zoo veel mogelijk voor zich trachtte te verkrijgen. Dat lag zoo in den aard der zaak, even als het in den aard der zaak lag, dat die in het bezit was, er het best bij gestaan heeft. Daarin ligt noch voor den één, noch voor den ander een verwijt.

Zoo deelde men dan wat gedeeld moest worden; — doch het overige is onverdeeld gebleven. Beiden behielden daarop hun regt.

In een volgend artikel spreken wij over hetgeen verdeeld is, en komen dan terug op 'tgeen men onverdeeld heeft gelaten.

De *Utr. Ct.* deelt het volgende partikulier schrijver mede:

»Sedert eenige dagen houdt men zich in de provincie Zuid-Holland bezig met de organisatie van een algemeen petitionement om afschaffing der accijnsen. De toon van het stuk, dat weldra aan de goede gemeente ter onderteekening moet worden aangeboden, is zeer heftig, en toont duidelijk tot welke uitersten de partijen soms vervallen kunnen. Tegelijker tijd beoogt men eene demonstratie ten voordeele der heeren van Hoëvel, Thorbecke en van Bosse; ja men spreekt van eene medaille ter eere van die staatslieden, die te Brussel zou geslagen worden!! — Tot ons genoegen, zegt dat blad, kunnen wij hierbij voegen, dat die heeren niet het minste aandeel hebben in al 't geen wij hierboven hebben medegedeeld."

Aan een partikulier schrijven uit 's Hage, ontleenen wij het volgende: »Men verzekert mij, dat in eene daartoe belegde bijeenkomst van den Hoogen Raad der Nederlanden, op aanstaanden Zaturdag 11 dezer, zal beraadslaagd worden over het thans bij dat ligchaam berustende rekwest om gratie, door Johann Heinrich Kemper den Koning aangeboden. (*Amst. Cour.*)

Z. M. heeft 1° vergunning verleend aan Mr. L. N. graaf van Randwijk tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen van ridder grootkruis der Frederiks-orde, hem door den Koning van Wurtemburg geschonken; 2°. benoemd, tot regter-plaatsverv. in de arr. regtb. te Middelburg Mr. N. J. C. Snouck Hurgronje; tot burgem. te Hemmen W. J. E. baron van Lijnden van Hemmen; tot kapt. en plaatsel. adj 1e kl. te Amsterdam C. E. Fraser; tot 2e luit. pl. adj. 2e kl. te Rotterdam den serg. W. Compter; tot 1e luit. bij het reg. drag. S. J. von Huguenin; 3°. pensioen verleend aan J. G. Weimar, kapt. en pl. adj 1e kl te Amsterdam *f* 900; K. H. Bouwkamp, 1e luit. en pl. adj. 2e kl. te Arnhem, *f* 681; J. F. W. Bourcourd, 1e luit. bij het reg. jag. te paard, *f* 443.

Bij beschikking van 7 dezer is aan de heeren Willem Pleijsier Tz. en Arij van der Vlis, kooplieden te Vlaardingen, tot wederopzegging vergunning verleend voor eene stoombootdienst van Vlaardingen op 's Hertogenbosch en de tusschengelegen plaatsen, heen en terug, tot vervoer van reizigers en goederen.

CREDIET-VEREENIGING.

Maandelijksche Balans, opgemaakt 31 October 1854.

369 Leden, vertegenwoordigende een maatschappelijk kapitaal van *f* 2,036,605.

CREDIET

In Portefeuille	*f* 279,062.59½	
Diverse debiteuren . . .	» 23,728.78	
Cassa	» 2,689.47	
		f 305,480.84½

DEBIET

Gedane stortingen	*f* 203,660.50	
Diverse crediteuren	» 81,702.25	
Balans	» 20,118.09½	
		f 305,480.84½
In disconto genomen . . .	*f* 341,959.60½	
» » gegeven . . .	» 279,459.77	

'sGRAVENHAGE, 11 Nov. Naar men verneemt zal Z. K. H. Prins Frederik nog tot in het laatst der volgende week in de rezidentie verblijven en zich alsdan naar Berlijn begeven, om HD. gemalin van daar herwaarts te begeleiden.

— Z. Exc. de heer Bouricius, nieuw benoemd bevelhebber van de marine van Neêrlandsch-Indië, heeft met zijne familie de rezidentie verlaten, en zich naar Vlissingen begeven, om van daar naar den Helder te vertrekken, ten einde met de *Admiraal de Ruiter* de reis naar Indië te ondernemen. Genoemd vaartuig is onder kommando van den luit.-kolonel Thooft.

— Het vertrek van het schip *Amsterdam* naar de kust van Guinea, is slechts voor korten tijd uitgesteld; het zal werkelijk de reis derwaarts ondernemen.

— Naar men verneemt hebben de heeren leden van de Provinciale Staten aan hunnen Voorzitter, den Kommissaris des Konings dezer provincie, in het hôtel *de Oude Doelen* een contra-diner aangeboden, dat in de volgende week zal plaats hebben.

— Eergisteren is, na eene langdurige ziekte te Scheveningen overleden Mevrouw D. Maas geb. Grand; eene edele, verstandige vrouw, die te Scheveningen, vooral in hare betrekking van Directrice der Naaischool voor behoeftige meisjes, van Hare Majesteit de Koningin-Moeder veel nut gesticht heeft, en wier dood, om al hare goede hoedanigheden, dan ook algemeen, maar meer bijzonder door de armen zeer betreurd wordt.

— In deze rezidentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de Oude Doelen* afgestapt Z. H. de vorst P. von Lieven, met gevolg; de gepensioneerde luit.-generaal Belfroid, met gevolg, komende van Slangenbath, en Francis W. Upham, met familie van Washington.

— 14 Nov. De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen heden onderzoeken het ontwerp van wet nopens de ministerieele verantwoordelijkheid.

— Naar men verneemt zullen de thans alhier vergaderd zijnde leden der Provinciale Staten van Zuid Holland, aanstaanden Woensdag, aan hunnen voorzitter, den heer Staatsraad-Kommissaris des Konings, in den *Ouden Doelen*, een diner aanbieden; waarop o. a. zijn genoodigd de minister van Binnenlandsche Zaken, de Provinciale Kommandant enz.

— Tot waarneming van de dienst der hulpmarechaussée gedurende dezen winter, zal aanstaanden Woensdag, van het alhier in garnizoen liggende 2e regiment dragonders, naar Waalwijk vertrekken, om aldaar gestationneerd te worden een detachement, sterk 1 wachtmeester en 4 dragonders, ten einde in die gemeente en de gemeenten 's Gravezande, Wateringen, de Lier en Monster dienst te doen; alsmede een detachement, sterk 1 korporaal en 3 dragonders naar Stompwijk, om aldaar gestationeerd te worden en in die gemeente en de gemeenten Veur, Voorburg, Rijswijk en Zoetermeer dienst te doen.

GOUDA, 8 November. Sedert verleden week komen de zandtreinen voor den spoorweg van Utrecht op Rotterdam tot op tien minuten gaans van deze stad aan; de brug over den Reeuwijkschen boezem nadert hare voltooijing, zoodat binnen zeer korten tijd de treinen van Utrecht hier zullen aankomen. Ook over de geheele uitgestrektheid der baan zijn de werkzaamheden aangevangen en worden met kracht voortgezet; de onderhanden zijnde bruggen zullen dit jaar grootendeels voltooid zijn, zoodat wij zeker mogen rekenen, dat in het volgende voorjaar deze geheele lengte zal kunnen geopend worden, waardoor ook voor deze stad veel voordeel zal ontstaan.

MEDEMBLIK, 8 Nov. De aanvoer van kaas ter markt bestond heden in 42 stapels, welke zeer geanimeerd verkocht werden tot *f* 26¼ de 50 Ned. ℔.

CAPELLE, (LANGSTRAAT) 10 Nov. Gedurende den afgeloopen zomer, zijn van hier niet minder dan 34 millioen ponden hooi naar Holland afgeleverd, terwijl de afzendingen, nog steeds blijven voortduren. De prijzen zijn thans van af *f* 19 tot *f* 21 de 1000 Ned. ponden.

BATAVIA, 24 Sept. Van Koffij zijn alhier omgezet 1400 pic. Padang tot *f* 26½ en 500 pic. Pamanoek mede tot *f* 26½. Te Samarang werd op *f* 25 gehouden en *f* 24 geboden. De te Padang gehouden veiling van 30,000 picols is afgeloopen tot *f* 23½.

Suiker lager; 15,000 picols zijn hier gedaan tot *f* ... à *f* 12½ voor N°. 16; te Samarang werden 3000 pic. gekocht tot *f* 12½ à *f* 13¼ en te Soerabaija 5000 pic. *f* 12½, later tot *f* 12¾ voor N°. 16.

Rijst 7500 pic. Indromayo Tafel bedongen *f* 200, 4000 pic. mooi blanke Java *f* 150 per koyang.

Arak aangeboden.

Indigo met koopers tot *f* 3.

Voor zwarte Bencoelen Peper is *f* 23 betaald, en is Lampong tot *f* 19 aangeboden.

Van Gom Damar zijn 200 pic. tot *f* 26 gedaan.

Lampong Gom Elasticum *f* 42 a 40½, Benkoelen ...

De partikuliere uitvoeren gedurende de laatste m... bestonden uit: 28.725 pic. Koffij, 60.571 pic. Suiker, 34.645 pic. Rijst, 50.136 ℔ Indigo, 123 legg. ... 12.426 stuks Huiden, 1633 pic. Peper, 225 pic. ... Vera, 343 pic. Gom Damar en 1586 pic. Gum Elasticum. Door de factory werden uitgevoerd 50.811 pic. Koffij, 51.836 pic. Suiker.

Aangekomen Schepen vóór 24 September: te Batavia: Schoon Verbond, Veenstra; Koophandel, de Boer; ... en Christina, Joon; Susanna Geertruida, Steenveld, v. Amsterdam. — Hongkong, Keuker, v. Manilla. Cornelis Smit, Ruhaak, v. Hongkong. — Lu... Bodeker, v. Melbourne. — Malvina, de Jonge, v. L... ceston. Te Soerabaya: Jacobus Martinus, Gagesteyn, Geelong.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant*:

PETERSBURG, 12 November. Vorst Menzikoff ... van den 6 het volgende: Gisteren den 5 November heeft de bezetting van Sebastopol twee uitvallen ... tegen den regter- en den linkervleugel der belegeraars. De aanval geschiedde met zeer veel kracht en, de ... was hevig. Het gedeelte der bezetting, dat op den ... delijken regtervleugel aanviel, heeft eene batterij ... tigd en verscheidene stukken geschut vernageld. ... beide kanten is het verlies zeer aanzienlijk. Bij den ... val tegen den linkervleugel werden vijftien van 's ... kanonnen vernageld.

Na deze gevechten heeft de fransche divisie de R... achtervolgd en beproeft storm te loopen, doch zij ... door de verdedigers van Sebastopol met groot verlies ... geslagen.

BUITENLANDSCHE BERIGT...

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 oktober De berigten uit Varna v... vember melden, dat de Franschen tot op 150 ... Sebastopol genaderd zijn, een bruikbare bres in ... geschoten hebben, en men zich dien ten gevolge ... maakte om de vesting te bestormen.

— De *Moniteur* behelst berigten uit de K... den 4den, met de stoomboot *Christophe Colomb* ... aangebragt en den 8sten te Bukarest ontvangen ... wordt gezegd, dat de Fransche en Engelsche batterijen ... het schieten van bres op 150 meters van het punt van ... waren genaderd. Er was den 4den eene voldoende ... geopend, om te kunnen stormloopen.

Alles ging zeer wel.

Volgens het rapport van den generaal Canrobert ... droeg het verlies der Engelsche kavallerie, in ... van de ... van den 25sten Oktober, 150 man; het ... 26 was kort, heftig en schitterend geweest en eene genoegzame voldoening voor het op den vorigen dag gebeurde. Het rapport betreffende den gezondheidstoestand luidt ... voldoende. Geene besmettelijke ziekten vertoonden ... Sedert den aanvang der operatien, had het Fransche leger 95 dooden en 718 gekwetsten verloren.

— Uit Jassy deelt het regeringsblad berigten mede ... den 8sten, volgens welke de beweging der Turksche troepen naar Moldavie en de Pruth voortduurde. Het ... was in staat op nieuw krachtdadig en offensief te handelen.

— Een brief uit Parijs, dd. 11 November, aan de *Indépendance belge*, behelst het volgende:

Ik ga over tot vroegere tijdingen of liever tot de ... de *Thabor* aangebragte dokumenten, welke hier ... loop des dags ontvangen zijn. Het merkwaardigste ...

[illegible]kken is het rapport van generaal Canrobert, wegens den slag van 25 jl. Het is duidelijk en uitvoerig. Morgen zal het in *extenso* in den *Moniteur* verschijnen. Alvorens heden eenige gewigtige punten er van te publiceeren, moet ik u eene voorloopige beschouwing onderwerpen.

Generaal Liprandi, sprekende van den aanval der schansen door de Russische troepen, zegt dat de *vijand* voor die troepen geen stand heeft gehouden, dat de *vijand* de vlugt heeft genomen, dat de *vijand* door schrik bevangen is geweest. Die algemeene onduidelijke uitdrukking van vijand kan zoo wel op de Franschen en Engelschen als op de Turken toegepast worden. De feiten, volledig en duidelijk verklaard in het rapport van generaal Canrobert, geven de magt aan van dien vijand en de sterkte dier door de Russen op de hoogte van Balaklava, welke de verdedigingslinie der geallieerden vormt, genomen schansen.

Ver vóór die linie hadden de Engelschen op de heuvels voorposten geplaatst, welke, naar de meening van generaal Canrobert, te ver verwijderd schenen van de hoofd-verdedigings-linie en te zwak verdedigd. Zij werden slechts door 1500 Turken bezet. Generaal Canrobert schat de 20,000 man de Russische troepen, die tegen die schansen zijn opgerukt, en voor welke de Turken, wier getal zoo onevenredig met dat des vijands was, zonder tegenstand te bieden, 't is waar, de vlugt genomen hebben. De Franschen en Engelschen in overhaasting toegeijld, hadden de Russen reeds gedwongen het grootste gedeelte van het terrein, door hen ingenomen, te ontruimen, toen een chargé der ligte Engelsche kavallerie, ten getale van 700 man, door Lord Cardigan met buitengewone onstuimigheid, maar ook met de grootste vermetelheid werd uitgevoerd. Het gelukte aan die kavalerie in haar eerste vuur, eenige Russische artilleristen neer te sabelen, maar zij had tegen alle regelen der krijgskunst, zich te ver gewaagd; zij had zich in haar onbezonnen drift aan vreeselijke onvermijdelijke gevaren bloot gesteld, ingesloten tusschen het kruisend vuur van verscheidene batterijen en der infanterie. Een zeer behendige manœuvre onmiddellijk uitgevoerd door onze brigade jagers te voet, bevrijdde de Engelsche kavallerie, welke nogthans in dat gevecht 150 man en 500 paarden gelaten heeft. Dat zijn de cijfers die in het rapport van generaal Canrobert voorkomen.

Het rapport voegt er bij dat den volgenden dag, den 26, de Russen een uitval tegen de Engelschen gewaagd hadden, doch spoedig, met een aanzienlijk verlies, gedwongen werden in de stad terug te keeren.

De geallieerden hadden bij die snelle nederlaag der Russen honderd gevangenen gemaakt. Generaal Canrobert meldt, dat hij bemerkt heeft dat zij allen in een staat van groote godsdienstige opgewondenheid verkeerden. Hij vermoedt dat heftige predikatiën, met het doel om de Russische soldaten te fanatizeeren, er toen bestemd zijn om aan den oorlog het, in deze eeuw zonderling karakter van een religieoorlog te geven.

Een andere paragraaf van een telegrafische dépêche uit Marseille schat het getal van het voor Balaklava door de geallieerden geleden verlies op 1500 man. Ik verklaar dit cijfer stellig als valsch. Het grootste verlies der geallieerden is dat der 150 Engelsche ruiters, waarvan hier boven gesproken is. Van de brigade Fransche jagers te voet, wier gedrag de bewondering van het leger op zich getrokken heeft, zijn slechts 20 man buiten gevecht gesteld.

Generaal Bizout, opperbevelhebber der genie, zegt dat zonder de buitengewone moeijelijkheden welke het terrein aanbiedt, de belegering veel sneller zou voortgaan. Er zijn [illegible] dagen noodig voor een arbeid, die op een ander terrein in eenhalven nacht zou kunnen worden uitgevoerd.

Wat de schijnbare langzaamheid der belegering veroorzaakt, is, behalve de bodem, het voordeel dat de Russen bezitten [illegible]erlei soort van verdedigingsmiddelen bij de hand [illegible], terwijl de geallieerden gedwongen zijn die van [illegible] te doen komen. Er mag bovendien niet uit het oog verloren worden, dat Sebastopol, niet ganschelijk zijnde of omsingeld [illegible] kunnende worden, de Russen daardoor langs de noordzijde levensmiddelen en amunitie kunnen binnen brengen. Men moet ook van den kant der Russen belangrijke pogingen verwachten, om het belegeringsleger [illegible] middenpunt zijner operatiën, Balaklava, af te [illegible] de verbondenen tot allen prijs moeten verzwakken [illegible]der nogtans hunne belegeringsmagt te verminderen.

[illegible] Traktir [illegible] van generaal Liprandi op de hoogten van [illegible] als [illegible] regteroever van de Tchernaïa is even sterk [illegible] legers [illegible]lieerden; en de beide elkander gadeslaande [illegible] kans [illegible] versterking te wachten, om een gelukkigen [illegible] kavall[illegible] dat [illegible]. Is bekend dat de Russen, wat hunne divisie [illegible] sterker dan de geallieerden waren; en bende [illegible] zij behouden door de komst van een [illegible] eene afdeeling dragonders, de keur-

Overig[illegible] verwacht[illegible] tweede ko[illegible] zich daarbij niet de door de Russen geven, slechts [illegible] wat men verneemt dat, van de [illegible] van onlangs den marsch is opgegeven [illegible] eerste afdeeling was aangekomen en het overige in de eerste dagen van November zich daarbij moest aansluiten.

Wat de geallieerden aangaat, de versterking welke zij bereids ontvangen hebben en nog dagelijks uit den Bosphorus, de Pireus, van Malta, Toulon en Varna ontvangen, stellen hen volkomen in staat om den vijand het hoofd te bieden, wijl een en ander wel honderd duizend man moet bedragen. Alles intusschen schijnt een bloedigen en in de geschiedenis voorbeeldeloozen strijd te voorspellen, want Engelschen en Franschen wedijveren met elkander in moed en toewijding, terwijl de Russen van verlangen branden om tot den laatsten man hunnen Keizer en hun land te verdedigen.

— Men heeft van een legerkamp bij Lyon gesproken; er is ook sprake om er een nabij Metz op te rigten; de garnizoenen van Stenay, Montmedy, en Longwy hebben versterking ontvangen.

— Men wil dat een gedeelte van het Oostzee-eskader gedurende de eerste wintermaanden zal gebezigd worden, om troepen naar de Zwarte Zee over te brengen. Er schijnt een reservekorps van 30,000 man bestemd te zijn om getransporteerd te worden, ten einde mede te werken aan de geheele bevrijding van de Krim.

— Men meldt het overlijden van den baron d'Hanssez, voormalig minister van marine in het ministerie Polignac en medeonderteekenaar van de besluiten, welke de Julij-omwenteling in 1830 ten gevolge hadden. Onder zijn ministerie heeft de expeditie naar de bemagtiging van Algiers plaats gehad.

— Men leest in de *Siècle:*

De heer Soulé, minister der Vereenigde Staten in Spanje, heeft Parijs verlaten, na er drie dagen vertoefd te hebben. Hij begeeft zich naar zijn goed in Ariège, nabij Castilion, zijn geboorteplaats. Tegen het einde der maand zal hij weder naar Madrid vertrekken, om er zijne betrekking te aanvaarden, welke hij voor eenigen tijd, overeenkomstig de gewoonten en vormen der diplomatie, aan een zaakgelastigde had overgedragen.

— In het officieele dagblad van Madrid is een dekreet gepubliceerd, verleenende eene algemeene amnestie, ter gelegenheid van de opening der Cortez.

De generaal San Miguel is voorloopig tot prezident dier vergadering benoemd.

— Volgens het dagblad *El Tribuno* behooren de ministers, om konsequent te zijn, reeds in de eerste zitting der Cortes de betrekking neder te leggen, die zij aan de omwenteling ontleend hebben. Deze vergadering toch, zegt dat dagblad, vertegenwoordigt het land, en vat in de tegenwoordige omstandigheden alle staatkundige magt in zich te zamen; zij moet aan het werk der omwenteling hare sanctie verleenen of het vernietigen, indien de ministers tot dusverre de taak, die hun toevertrouwd was, niet vervuld hebben. Indien dus het kabinet anders handelt, en deze voldoening aan de Cortes niet geeft, dan is zijne positie dubbelzinnig, omdat zijn gezag niet zal opgehouden hebben te berusten op eene omwenteling, tegenover de wettig gekonstitueerde Cortes.

Wat nu deze laatste betreft, zij behooren reeds van den beginne af voor den troon en het volk eene manifestatie van hare magt aan den dag te leggen. Zoo zij hierin nalatig mogten blijven, dan zullen zij, in plaats van het vertegenwoordigende ligchaam van het vrijste volk der aarde te zijn, niets anders schijnen dan een raad van een gezonken rijk.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 12 November. De *Kreutz-Zeitung* meldt dat de bondsdag waarschijnlijk reeds in de volgende week de lang verwachte voorstellen betreffende de Oostersche kwestie zal ontvangen. Wel onderrigte personen willen weten, dat Oostenrijk en Pruissen het eindelijk over de hoofdpunten eens zijn geworden. De adhaesie der andere Staten wordt gewacht.

— In een krijgsraad den 7 te Weenen gehouden onder het presidium van den Keizer moet besloten zijn tot de ligting van 100,000 man, benevens andere maatregelen die betrekking hebben om de mobilisatie van het leger voorloopig uit te stellen. Men beschouwt zulks op verschillende gronden, als een gunstig voorteeken voor den algemeenen toestand.

BERLIJN, 12 Nov. De Augsburger *Allgem. Zeitung* deelt de nota van Oostenrijk op die van Pruissen mede; zij is van dezen inhoud:

»Het Pruissische kabinet heeft slechts aan onzen eigen wensch voldaan, door, gelijk in de depêche van 13 Oktober wordt aangemerkt, onze mededeelingen van den 1sten dezer in zorgvuldige overweging te nemen. Wij hebben zoodanig onderzoek kunnen uitlokken, in het geruststellende vertrouwen, dat de uitkomsten daarvan, hoezeer dan ook misschien rijk in gevolgen voor allen die daarbij betrokken zijn, toch voorzeker niet geschikt zouden wezen om de oorzaken eener verdeeldheid, die wij naauwelijks kunnen besluiten als mogelijk te beschouwen, aan onze handelwijze te wijten. Het is nooit onze bedoeling geweest, het regt van Pruissen, om naar eigen goedvinden vrijelijk omtrent zijne handelwijze te beslissen, tegenover de handelingen, waartoe wij van onzen kant onafhankelijk besloten hebben, op eenigerhande wijze te willen beperken, maar reeds in het April-verdrag, en bij de onderhandelingen die hetzelve zijn voorafgegaan, hebben wij, met het oog op hetgeen onze positie zou kunnen vorderen, ons de vrijheid voorbehouden om onafhankelijke stappen te doen en naar bevind van omstandigheden schikkingen en overeenkomsten te treffen, mits deze slechts ten volle met de beginselen van dat verdrag in overeenstemming waren. Waarom wordt ons dan zoo gestadig voorgehouden dat wij, wanneer de aanleiding daartoe bestond, zelfstandig hebben gehandeld? Waarom vraagt men niet, of wij ooit anders dan met de strengste konsequentie naar de beginselen van het gedrag en tot verzekering van deszelfs doel gehandeld hebben? Het verdrag met de Porte was de *voorwaarde* die *noodzakelijk* de uitvoering van het additioneel artikel van 20 April moest voorafgaan; onze tegenwoordige positie in de Vorstendommen is het *noodzakelijk gevolg* daarvan. Toen het defensief en offensief verbond gesloten werd, verlangde Pruissen niet dat wij, bijaldien Rusland niet tot de vrijwillige ontruiming mogt besluiten, met de tegenstanders van Rusland niet zouden zamenwerken: het moest voorzien dat het tegendeel zou plaats grijpen. De operatien in de Vorstendommen zouden in dat geval voorzeker niet uitsluitend de beveiliging van Duitsche belangen ten doel gehad hebben. Waarom wil men ons dan nu deze onmogelijke voorwaarde voorschrijven?

»Zullen wij den algemeenen indruk schetsen, dien de laatste verklaringen van Pruissen in ons hebben achtergelaten, dan is het in de daad — wij zeggen het met opregte voldoening — niet aan een verschil in hoofdbeginselen of in de opvatting der wederzijdsche regten en verpligtingen te wijten, indien het Berlijnsche hof de inlichtingen, die wij aan hetzelve gegeven hebben, niet onvoorwaardelijk als aan zijne eigen zienswijze beantwoordend beschouwd heeft. Het is de feitelijke gesteldheid welke aan de Pruissische regering in een ander licht dan aan ons is voorgekomen; en juist op deze omstandigheid meenen wij de hoop te kunnen vestigen, dat de voortgaande ontwikkeling der feiten ook het herstel en de bevestiging van eene volledige en aan geen verdere twijfelingen onderhevige overeenstemming tusschen ons en de met ons verbonden mogendheid ten gevolge zal hebben. Het Pruissische kakinet schijnt aan het feit van den aftogt des Russischen legers uit de Vorstendommen eene politische beteekenis te hechten, terwijl wij het als een zuiver militairen maatregel beschouwen; het ziet in de verklaring van Rusland, dat het zich tot verdedigende maatregelen wil beperken, eenen waarborg, dien wij van onzen kant daarin niet zien; het vindt geene reden van bezorgdheid in het zamentrekken van de kern der Russische krijgsmagt in Polen, een maatregel dien wij beschouwen als eene gevaarlijke bedreiging van Oostenrijk. Van dag tot dag wordt de ware staat van zaken duidelijker en ontvangen wij ernstiger waarschuwingen, en er blijft ons dus niets over dan ons vertrouwen te doen kennen op de ons bij herhaling gegeven verzekering, dat Z. M. de Koning den vollen omvang der pligten beseft, die de zorg voor Duitschlands beveiliging in het Oosten en tegen alle mogelijke gebeurlijkheden hem oplegt.

»Nog heden, gelijk altijd, hechten wij het grootste gewigt er aan, dat Oostenrijk en Pruissen ter Bondsvergadering gemeenschappelijk handelen. Zorgvuldig en volhardend hebben wij getracht op den weg te blijven, dien Pruissen en al onze bondgenooten met ons als den waren, moesten erkennen. In de Holsteinsche aangelegenheid, waarop het Koninklijke kabinet zinspeelt, hebben algemeene beroerten Pruissen belet die handelwijs te volgen; uit den afloop daarvan kan men dus niet wel eene andere gevolgtrekking afleiden, dan die van de onschatbare waarde welke de eensgezindheid van Oostenrijk en Pruissen voor het gezamenlijke Duitschland heeft.

»In dezen staat van zaken gelooven wij ook thans nog aan U E. te kunnen opdragen, om het mogelijke te doen, ten einde te bewerken dat de vertegenwoordigers der beide mogendheden ter Bondsvergadering in volmaakte overeenstemming met elkander handelen. In dat vertrouwen voegen wij in afschrift hiernevens de eventuele instruktie, die wij voor den keizerlijken voorzittenden gezant ter Bondsvergadering hebben ontworpen, met magtiging om ze aan den heer von Manteuffel vertrouwelijk mede te deelen, onder bijvoeging, dat wij niet voornemens zijn daarvan gebruik te maken, alvorens het Pruissische kabinet zich omtrent den inhoud van dat stuk jegens ons verklaard zal hebben.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 November.

GETROUWD (9 Nov.): H. Brat, van Oost-Zaan met J. H Rahé.

BEVALLEN (7 Nov.): C. van Eeghen, geb Huldekoper, D. (10 Nov.): T. F. E. Boerlage, wed. W. C. Filet. — (11 Nov.): A. M. Stoffels, geb. Wolff, Z.

OVERLEDEN (3 Nov.): S S van Swinden, wed. J. A. von Hemert. — (8 Nov.): G. Craner, 63½ j. — (10 Nov.): J. A. A. Bordens, 25 j. — (11 Nov.): J. Swart Abrahamsz Jr., 15 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	Rente	11 NOV. 4½ u. gebl.	13 NOV. 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$59\frac{1}{16}$	$59\frac{1}{8}$	a $59\frac{5}{16}$	$59\frac{1}{4}$
Dito Dito	3 „	$70\frac{1}{2}$	$70\frac{9}{16}$	„ $70\frac{5}{8}$	$70\frac{9}{16}$
Dito Dito	4 „	$89\frac{1}{8}$	$89\frac{5}{16}$	„ $89\frac{3}{8}$	$89\frac{3}{8}$
O. I. Leening 1844	4 „			„	
Amortis. Syndik.	3½ „			„	
Handel-Maatschappij	4½ „			„	
Haarlemmermeer	5 „			„	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „			„	
„ Holl. Spoorw.-M.	„			„	
Obligatiën	4½ „			„	
Maatschappij van Weld.	4 „			„	
Aand. Ned. Bank	4			„	
België	4½ „			„	
Dito bij *Rothschild*	2½ „			„	
Frankrijk, Obligatiën	3 „			„	
Spanje, Onbep. Stukken	1 „	$17\frac{7}{8}$	$17\frac{7}{8}$	„ $17\frac{15}{16}$	
Dito	3 „		$37\frac{1}{4}$	„	
Dito Binnenl. à 6/m.	3 „	$32\frac{1}{4}$	$32\frac{5}{16}$	„ $32\frac{7}{16}$	$32\frac{3}{8}$
Coupon-Bewijzen		$5\frac{9}{16}$	$5\frac{1}{2}$	„ $5\frac{9}{16}$	
Amortisable Schuld			$4\frac{9}{16}$	„	
Portugal, te Londen	3 „	$36\frac{1}{4}$	$36\frac{5}{16}$	„ $36\frac{3}{8}$	
Dito Uitgestelde				„	
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 „	$99\frac{7}{8}$	$99\frac{7}{8}$	„ 100	
Dito Dito 1828 en 1829	5 „	$98\frac{3}{4}$	$98\frac{3}{4}$	„	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 „			„	
Dito	4½ „	$83\frac{7}{8}$		„	
Dito bij *Hope*	4 „	$75\frac{1}{4}$	75	„	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 „			„	
Dito bij id. 5de Serie	6 „			„	
Certifikaten te Hamburg	5 „			„	
Inschrijving in Assignat.	6 „			„	
Certifikaten van dito	6 „	$57\frac{1}{8}$	$57\frac{1}{4}$	„	
Engelsche Russen				„	
Polen, Certifikaten	4 „	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{1}{4}$	„	
Dito Aand. met Lot. fl. 500				„	
Oostenrijk, Metalliek	5 „	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{1}{8}$	„ $64\frac{11}{16}$	
Dito Nieuwe 1847	2½ „	$32\frac{3}{8}$	$32\frac{3}{8}$	„ $32\frac{3}{4}$	
Dito 1851 en 1852	2½ „	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{5}{8}$	„ $32\frac{3}{4}$	
Dito Nieuwe	5 „	$74\frac{3}{8}$	$74\frac{11}{16}$	„ $74\frac{15}{16}$	
Dito 1854	5 „	$74\frac{3}{8}$	$74\frac{11}{16}$	„ $74\frac{15}{16}$	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 „			„	
Dito	4 „			„	
Aand. met Loting fl. 250	„	230		„	
Nieuwe dito 1854	*f*			„	
Pruissen	4½ „			„	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				„	
Dito Orig.				„	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 „			„	
Denemarken, Leen. te Lond.	5 „			„	
Louisiana bij *Hope*	5 „			„	
Braziliën	5 „	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{3}{4}$	„	
Dito 1843	5 „			„	
Mexiko	3 „	$20\frac{3}{4}$	$20\frac{5}{8}$	„ $20\frac{11}{16}$	
Dito Onbepaalde		$20\frac{3}{4}$	$20\frac{5}{8}$	„ $20\frac{11}{16}$	
Peru	4½ „	$66\frac{1}{2}$	$66\frac{1}{2}$	„	
Grenada, à £ 100	2¼ „	$14\frac{15}{16}$		„	
Dito Uitgestelde		$5\frac{5}{8}$	$5\frac{9}{16}$	„	
Ecuador à £ 100				„	
Venezuela, à £ 100	3¾ „			„	
Dito Uitgestelde	1¼ „			„	
Thesaurie	5 „			„	
Nat. Met. 68½.					

Van de genoteerde fondsen waren Holl. en Oostenrijksche tot hooger prijzen zeer gezocht, de overige soorten leverden in handel noch variatie iets bijzonders op.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{3}{4}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{1}{4}$
»	zigt	» $56\frac{5}{16}$	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{1}{4}$	Petersburg	»	» $1.71\frac{1}{2}$
»	zigt	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» $28\frac{1}{2}$
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{3}{4}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» $35\frac{5}{16}$
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» $35\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» $41\frac{1}{4}$	»	zigt	» $11,72\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{3}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 11 Nov. Fransche 3 pc. 71.90; 4½ pc. 95 —; 3 pc. Spanje 33; id. 1 pc. 18⅛; Met. 5 pc. 83; Rom. Leen. 87⅝.

LONDEN, 11 Nov. Consols 93, 3 pc. Spanje buitenl. 37; 1 pc. dito 18; Comité-Bewijzen 5⅛; Passive 4⅝; 5 pc. Rusl. 95; 4½ pc. dito 84; 4 pc. Holl. 90; 2½ pc. id. 60½; 5 pc. Sardinië 88½; Brazilië 97; 4½ pc. Peru 67½; Gren. uitg. —; id. werk. —; 3 pc. Mexiko 21⅝; 4 pc. Portugal —; Turkije 2½; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 11 Nov. Met. 5 pc. 83½; id. 4½ pc. 73; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 12.—; Amst. ——; Parijs 143½; Goud 28¼; Zilver 25½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 11 Nov. 3½ pc. Pruissische Staatschuld 83¼; 4½ pc. Rusland —; 5 pc. 94; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 15⅝; Parijs $78\frac{5}{12}$; Amst. 140⅛; Weenen 98⅛; Petersburg —.

HAMBURG, 11 Nov. Spanje 3 pc. 30⅝; id. 1 pc. $17\frac{15}{16}$; Rusl. 5 pc. 89¾; 3 pc. Mexikanen 15⅝; Wissel op Amst. —.—; Londen kort ——.

FRANKFORT, 11 Nov. 5 pc. Met. 66½; 3 pc. Spanje binnenl. 31½; id. 1 pc. $17\frac{15}{16}$; Wissel op Londen 3/m. 116⅝; Amsterdam 99; Parijs 92¾; Weenen 95½.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 13 November.

Tarwe en Rogge tot vorige prijzen, met weinig handel; 130 ℔ p. b. Pools. *f* 500, 510; 129 ℔ j. Holst. *f* 472; 128 ℔ b. Pools. *f* 480; 130 ℔ Pommer *f* 465; 135 ℔ Kubanka *f* 465, *f* 470; 128 ℔ n. Gelders. *f* 435.

Rogge: 122 ℔ j. Pruissische *f* 350; 119 ℔ Archangel *f* 340.

Garst *f* 5 hooger; 111, 112 ℔ n. Deens. *f* 250, 253; 112 ℔ j. dito *f* 240.

Haver zonder handel.

Boekweit *f* 5 hooger: 123 ℔ Gordijker *f* 273; 122, 123 ℔ Amersf. en Nijkerker *f* 270, 273; 122, 123, 124, 125 ℔ Holst. *f* 265, 68, 71, 74; 120 ℔ Gron. Veen *f* 248; 114 ℔ j. Holsteinsche *f* 245.

Koolzaad. Holsteinsch 69 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 80; Sept. 73; Nov. 81 £. *Lijnzaad* prijshoudend: 110 ℔ Archangel *f* 367½. *Raapolie* op 6/w. *f* 50½; Vliegend *f* 49, ¼; 1°. Mei ek. *f* 47¼; Dec *f* 49. *Lijnolie* op 6/w. *f* 42¼; Vliegend *f* 41¼; *Hennepolie* op 6/w. *f* 47¼; Vliegend *f* 46.

LONDEN, 11 Nov. *Ruwe Suiker.* De gemeene soorten blijven gedrukt, en voor de fijne worden de volle prijzen bedongen. Crushed zonder prijsverandering met weinig vraag

Koffij. Native Ceylon blijft geregeld te plaatsen tot 46 s. 6 d. voor goed ordinair. Van Brazil zijn twee zeilende ladingen voor de Middelandsche zee verkocht tot 44 s. 3 d. en 44 s. 9 d.

Thee stil. Ordinair Congo 10½ d. — *Rijst.* Meer gevraagd met opruimenden voorraad voor groote partijen Bengaalsch is 15 a 16 s. besteed voor middel tot goed blank. — Eene lading is tot 11 s. 6 d tegen het voorjaar te leveren, afgedaan.

Talk vast. Petersburger 66 a 66 s. 6 d. in loco.

Graanmarkt. Tarwe met geringe aanvoeren tot 3 s. hooger verkocht. Garst 2 s. en Haver 6 d. duurder betaald.

Veemarkt. Runderen blijven gedrukt met weinig handel. Schapen en Kalveren iets hooger. Varkens vast.

Boter. Vreemde soorten gezocht; beste Vriessche 2 s. hooger op 106 a 108 s.; Kamper 100 a 104 s. — *Kaas* gezocht; Edammer 46 a 52 s.; Goudsche 38 a 52 s.; Kanter 19 a 20 s.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

BATAVIA, 24 Sept. J. C. Joon, Anna en Christina, Amst. - J. Veenstra, Schoon Verbond, id. - H. de Boer, Koophandel, id. - D. Steenveld Szn., Susanna Geertruida, id.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 Nov. in lading naar:

Keulen	H. Holst, Colln N°. 23.
„	M. Martens, Vier Gebroeders.
Mainz	F. Leydekker, Mainz N°. 2.
Weesel	J. Beijer, Wilhelmina.

AMSTERDAM, 13 Nov. vertrokken:

Ludwighaven, Manheim & Heilbron. Joh. Brilmeijer, Æolus.

KEULEN, 10 November aangekomen:

A. Linkewitz	van Amsterdam	met 4308	centenaren.
R. Haasters	„ „	„ 4753	„
F. Kamps	„ Rotterdam	„ 4469	„

Rijnhoogte Arnhem 10 Nov. 1 el 2 duim. Keulen 12 „ 7 vt. 0 „

Advertentiën.

(388) Bevallen van een' *ZOON*, BENNEMINA AHOUT HOüBEN.

Amsterdam, 10 November 1854.

(383) Heden nacht, overleed alhier, vroegtijdig voorzien van de H. H. Sacramenten der Stervenden, in den ouderdom van ruim 69 Jaren, de Hoogwaarde Heer JOANNES SIMONS, Oud-Aartspriester van Vriesland, geheim Kamerheer van Z. H. Pius IX, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, geboren onder *Bolsward*, sedert 1811 R. C. Priester, en van af den jare 1826 de hooggeachte en zeer beminde Pastoor dezer Gemeente.

Sneek, 9 *November* 1854.

(390) Heden overleed alhier, na een kortstondig lijden, voorzien van de laatste Sacramenten onzer H. Kerk, Vrouwe de Wed. H. J. DBAPER Sr., geboren HAERTEN, in den ouderdom van 70 jaren en 6 maanden.

Veghel, 7 November 1854.

De Pillen en Zalf van Holloway *hebben eene bewonderenswaardige genezing veroorzaakt van eene verzwering, welke door de geneesheeren en heelmeesters voor ongeneesbaar werd gehouden.*

Robert Pallett, een zeevaarder te Wolsoken bij Wisbeach, had een gevaarlijke verzwering in den arm. Hij had twee jaren lang in een buitenlandsch hospitaal, en nog geruimen tijd in een ziekenhuis in zijne woonplaats gelegen, zonder dat men hem had kunnen genezen, zoo dat hij ten laatste opgegeven en voor ongeneesbaar verklaard werd. Doch gedurende eenigen tijd de zalf en pillen van Holloway gebruikt hebbende, werd zijne wonde geheel genezen en zijne gezondheid hersteld. Dit kan worden betuigd door den heer Abraham Gatlin en andere aanzienlijke inwoners van Wolsoken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1 85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. Adama, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. Grootendorst, ... met Mej. de Wed. A. P. Milius te *Utrecht* hertrouwd, en bij J. Straatman, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (292)

Een Jufvrouw van zeer fatsoenlijke familie, middelbaren leeftijd, R. K. Godsdienst, zag zich gaarne tegen Februarij a. s. of eerder geplaatst als **Huishoudster, Jufvrouw van Gezelschap** of ter **adsistentie van eenen ziekelijken Heer of eene Dame**, kunnende men van een en ander beste getuigenissen produceeren. Adres met *franco* brieven onder letter E. bij den Boekverkooper W. Maarschalkerweerd, te Utrecht. (3..)

G. B. VAN GOOR te Gouda, debiteert met veel succes:

I. **P. van der Burg,**

Eerste Grondbeginselen der NATUURKUNDE.

3e verbeterde en belangrijk vermeerderde druk. Met **600** Houtsnêe-Figuren.

Ingenaaid . . . . *f* 4...
In geprest linnen band . . . . „ 5...

Mogt dit werk in zijne beide eerste drukken reeds in zoo ruime mate de goedkeuring van HH. Beoordeelaars en Docenten wegdragen, gewis zal het thans, na de belangrijke verbeteringen en aanwinsten, die het ondergaan heeft, en waarvan schier elke bladzijde getuigenis draagt, een' nog hoogeren bijval verwerven. De schoone vindingen van den jongsten tijd, op 't gebied der Natuurkunde, zijn door duidelijke beschrijvingen en figuren (waarvan vele tot dus verre nergens elders te vinden zijn) in 't helderst licht gesteld, de proeven zijn aanzienlijk vermeerderd, het hoofdstuk over het *licht* behandelt nu ook naar ... de interferentie, polarisatie, enz.; kortom het werk ... in zijn nieuw gewaad ten volle aanspraak op den titel van *Lees- en Leerboek der Natuurkunde in tegenwoordigen staat van vordering.*

II. **P. VAN DER BURG,**

EERSTE GRONDBEGINSELEN DER

STERREKUNDE

OF DE AARDE, BESCHOUWD IN VERBAND TOT A... HEMELLIGCHAMEN. EEN LEESBOEK VOOR A... STANDEN. *Eerste Stukje, met 84 tusschen den Tekst geplaatste Houtsnee-Figuren.*

Prijs *f* 1.40.

III. **Dr. D. LUBACH,**

EERSTE

Grondbeginselen der Natuurkunde

VAN DEN MENSCH,

een Leesboek over het zamenstel des Menschelijken ligchaams en de verrigtingen van zijne Deelen. Aflev. 1—3 *f* 2.70.

Bovenstaand werkje, dat met tal van fraaije figuren wordt opgehelderd, zal met nog één ... kompleet zijn. Men kan hier op eene bevattelijke ... kennis maken met het zamenstel en de verrigtingen niet alleen van zijn geheele ligchaam, maar zelfs van ... deelen; voorzeker eene begeerlijke kennis voor ... op beschaving aanspraak maakt. (3..)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN ... van de pers gekomen en mede bij B. LENFRIN... J. S. DE HAAS en verder alom verkrijgbaar gesteld:

OVERDENKINGEN EN GEBEDEN

GEDURENDE HET

JUBILÉ VAN 1854—55,

vergund door

Z. H. PAUS PIUS IX.

Voorafgegaan door den Herderlijken Brief van ... Hoogw. den Bisschop van Haarlem en eene ... dige toelichting van deze heilzame instelling.

Met kerkelijke goedkeuring. Prijs 15 C...

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker ...